

manifest

groen erfgoed

in het kader van het Themajaar 2012 van de Historische Buitenplaatsen en Groen van Toen

Erfgoedvereniging Bond Heemschut, Nederlandse Tuinenstichting, Stichting in Arcadië, Nederlandse Vereniging voor Tuin- en Landschapsarchitecten, Groene Monumentenwacht, Nederlandse Dendrologische Vereniging, Cascade 1987, Nederlandse Kastelenstichting, Staatsbosbeheer, Stichting Vrienden Particuliere Historische Buitenplaatsen, Federatie Particulier Grondbezit, Landschapsbeheer Nederland

[....]

Tezamen met vertegenwoordigers van het groene monumentenbelang binnen de erfgoedsector,

Overwegen dat:

- Groen erfgoed op historische buitenplaatsen een unieke en onvervangbare plaats inneemt binnen ons cultureel erfgoed;
- Groen erfgoed door de combinatie van cultuurhistorische en natuurwaarden een essentiële plaats inneemt in de kwaliteit van ons landschap en onze geschiedenis;
- Groen erfgoed op buitenplaatsen een ontwikkeling doormaakt van gesloten park voor weinigen naar een open recreatieplek voor velen;
- Groen erfgoed op buitenplaatsen door gebrek aan kennis en waardering bedreigd wordt door infrastructuur, nieuwbouw en instandhouding wordt belemmerd door te weinig financiële middelen.

Pleiten voor:

1. **Groen erfgoed beter verankeren in de ruimtelijke kwaliteit**

Door de modernisering van de monumentenzorg moet vanaf 1 januari 2012 het erfgoedbelang bij ruimtelijke ontwikkelingen onderzocht en gewogen worden. Dat geldt ook voor groen erfgoed, maar bij de totstandkoming van bestemmingsplannen wordt dit nog onvoldoende onderkend. Daarbij moet er meer aandacht komen voor de "buitenplaatsbiotoop", de omgeving van de buitenplaats in brede zin die meer beslaat dan de grenzen van de rijksbescherming.

2. **Meer financiële middelen voor de instandhouding van groen erfgoed**

Groen erfgoed is levend erfgoed: het is de enige erfgoedsoort die letterlijk groeit en bloeit en daarom intensief onderhouden moet worden. Dit kost veel geld en de bestaande subsidieregelingen zijn niet toereikend. Er moet dus extra budget komen, bestaand budget moet slimmer verdeeld worden en er moet gezocht naar fiscale oplossingen.

3. **Meer onderzoek en educatie rond dit bijzondere type erfgoed**

Kennis is de basis voor waardering. Meer onderzoek is nodig naar de historie, omvang en aard van groen erfgoed en buitenplaatsen. Veel karakteristieken van groen erfgoed zijn nog onbekend en worden daarmee over het hoofd gezien. Educatie en publieksvoorlichting zorgt voor een bredere bewustwording bij een groter publiek, en daarmee voor behoud en gewetensvolle ontwikkeling.

4. **Meer waardering en vertrouwen geven aan het particulier initiatief en vrijwilligers**

Groen erfgoed is niet alleen de zorg van alleen de eigenaar. De bijzondere maatschappelijke waarde noodzaakt een bijdrage van velen. Een grotere betrokkenheid bij het publiek kan worden gecreëerd door het stimuleren van vrijwilligerswerk, zowel door overheden als eigenaren. Meer vertrouwen en bewegingsvrijheid voor de particuliere eigenaar is gewenst.

Roepen op:

Wij roepen een ieder, en overheden in het bijzonder, op om actief aan de slag te gaan met de waarden van groen erfgoed op buitenplaatsen en nodigen een ieder uit dit manifest te ondertekenen die het eens is met bovengenoemde uitgangspunten.

Wij bieden aan het einde van het themajaar 2012 dit manifest aan locale, provinciale en landelijke overheid aan als oproep om met ons te werken aan de instandhouding van groen erfgoed op buitenplaatsen.

Getekend op 24 maart 2012 te Putten tijdens de Themadag Verleden, Heden en Toekomst van de Historische Buitenplaats,